

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/3742

GK=123

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01.96/1409/2901
Konu : Yazılı soru önergesi

09/07/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 08/02/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-7/3742-79744 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 10/02/2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-745/707 sayılı yazı,
c) 08/03/2012 tarihli ve 778/1629 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, Zonguldak Milletvekili Ali İhsan Köktürk tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3742 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99.maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-96/1652/3403
Konu : Yazılı soru önergesi

09.07/2012

Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK
Zonguldak Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/3742 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 01/06/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun hükümleri doğrultusunda, suç ve suçluyla mücadele daha etkin hâle gelmiş, Ceza Muhakemesi Kanununda öngörülen soruşturma yöntemleri sayesinde suçlarla mücadelede önemli gelişmeler kaydedilmiş, bu yolla yakalanan ve hapis cezasına çarptırılan suç faillerinin sayısında ciddi oranda artışlar meydana gelmiştir.

Mülga 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunundaki ceza infaz rejiminin, yeni suç işlenmesini önleme konusundaki etkisizliği de dikkate alınarak hazırlanan 5275 sayılı Kanunla, mahkûm olunan hapis cezalarının infaz oranları artırılmıştır. Suçla mücadele sonunda yakalanan ve hapis cezasına çarptırılan fail sayısındaki artış ile yeni infaz rejimi, ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklu sayısının artmasına etkide bulunmuştur.

II- A- Anayasanın "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı;

"Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı;

B- 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Tutuklama nedenleri" kenar başlıklı 100. maddesinin birinci fıkrasında, kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve bir tutuklama nedeninin bulunması hâlinde, şüpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebileceği;

2- "Tutuklama kararı" kenar başlıklı 101. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya re'sen mahkemece karar verileceği, bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterileceği ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukukî ve fiilî nedenlere yer verileceği; ikinci fıkrasında, tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda hukukî ve fiilî nedenler ile gerekçelerinin gösterileceği; kararın içeriğinin şüpheli veya sanığa sözlü olarak bildirileceği, ayrıca bir örneğinin yazılmak suretiyle kendilerine verileceği ve bu hususun kararda belirtileceği; beşinci fıkrasında da, verilen kararlara itiraz edilebileceği;

3- "Tutuklulukta geçecek süre" kenar başlıklı 102. maddesinin birinci fıkrasında, ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresinin en çok altı ay olup,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

bu sürenin, zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek dört ay daha uzatılabileceği; ikinci fıkrasında, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, tutukluluk süresinin en çok iki yıl olup, bu sürenin, zorunlu hâllerde, gerekçesi gösterilerek uzatılabileceği ve uzatma süresinin toplam üç yılı geçemeyeceği; üçüncü fıkrasında, bu maddede öngörülen uzatma kararlarının, Cumhuriyet savcısının, şüpheli veya sanık ile müdafinin görüşleri alındıktan sonra verileceği;

4- "Şüpheli veya sanığın salıverilme istemleri" kenar başlıklı 104. maddesinin birinci fıkrasında, soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında şüpheli veya sanığın salıverilmesini isteyebileceği; ikinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın tutukluluk hâlinin devamına veya salıverilmesine hâkim veya mahkemece karar verileceği, ret kararına itiraz edilebileceği;

Hükümlerinin yer aldığı mâlûmlardır.

Anayasanın ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun yukarıda yazılı amir hükümleri karşısında, tamamen yargı yetkisi kapsamında kalan tutuklamaya veya tutuklamanın devamına ilişkin kararlarla ilgili olarak tarafımızca yapılabilecek herhangi bir işlem bulunmamaktadır.

III- Bakanlığımızca hazırlanan ve Başbakanlığın 30/01/2012 tarih ve 464/544 sayılı yazısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan, "Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"nda ;

A- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları doğrultusunda, basın ve ifade özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması amacıyla; basın ve yayın yoluyla ya da sair düşünce ve kanaat açıklama yöntemleriyle işlenen ve temel şekli itibarıyla adli para cezasını ya da üst sınırı 5 yıldan fazla olmayan hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı, soruşturma evresinde kamu davasının açılmasının ertelenmesine, kovuşturma evresinde kovuşturmanın ertelenmesine, kesinleşmiş olan mahkûmiyet hükümlerinin infazının ertelenmesine;

B- 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununa eklenmesi öngörülen geçici maddeyle, 1/6/2005 tarihine kadar mahkemelerce basılı yayınlarla ilgili olarak verilmiş toplatma, yasaklama, dağıtım ve satışın engellenmesi kararlarının, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde, yetkili ve görevli mahkemeden bu yasaklılığın devamı niteliğinde bir karar alınmamış olması durumunda kendiliğinden hükümsüz hâle geleceğine, bu tür kararlarla ilgili bilgi ve delillerin kolluk tarafından iki ay içinde yetkili Cumhuriyet başsavcılığına iletileceğine, mahkemelerce bu yönde alınmış olan kararların bir örneğinin İçişleri Bakanlığına gönderilmesine;

C- Tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ilişkin kararlarda, kuvvetli suç şüphesi, tutuklama nedenlerinin varlığı ve tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu gösteren delillerin somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterileceğine;

Yönelik hükümlere yer verilmiştir.

IV- Öte yandan, Anayasanın "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin üçüncü fıkrasında, görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı;

Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları"

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

kenar başlıklı 98. maddesinin ikinci fıkrasında, "soru"nun, Bakanlar Kurulu adına, s¼zl¼ veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya bakanlardan bilgi istemekten ibaret olduğu; aynı maddenin son fıkrasında da soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile cevaplandırılma, g¼r¼řme ve araştırma y¼ntemlerinin Meclis İt¼z¼đ¼ ile d¼zenleneceđi;

T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İt¼z¼đ¼n¼n, "Soru" kenar başlıklı 96. maddesinde "soru"nun kısa, gerekçesiz ve kişisel g¼r¼ř ileri s¼r¼lmeksizin; kişilik ve ¼zel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir ¼nerge ile H¼k¼met adına s¼zl¼ veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere, Başbakan veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında "bilgi istemek" ten ibaret olduğu; "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de; başka bir kaynaktan kolayca ¼đrenilmesi m¼mk¼n olan konular ile tek amacı istişare sağlanmaktan ibaret konuların ve konusu evvelce Başkanlığa verilmiş gensoru ¼nergesiyle aynı olan soruların sorulamayacağı;

D¼zenlenmiřtir.

Anayasanın ve T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İt¼z¼đ¼n¼n yukarıda yazılı h¼k¼mleri birlikte değerlendirildiğinde, kişiliğe ilişkin olan ve kişisel g¼r¼ř ileri s¼r¼lmek suretiyle d¼ř¼nce ¼đrenmeyi amaçlayan, aynı zamanda derdest olduğu anlaşılan soruştırma ve kovuşturalara ilişkin soru ¼nergesinde belirtilen diğer hususlara cevap verilmesine yasal imk¼n g¼r¼lmemiřtir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan